

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 175/2023-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Marekom Hroudou, advokátom, Krmanovej 16, Košice, proti postupu a listu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií P/173/22/K z 8. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a listom Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) s tým, že výboru bude uložené znova konať a rozhodnúť podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) a bude mu priznané finančné zadostučinenie 2 000 eur.

II.

2. Najprv za nepodanie oznámenia v lehote podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, ktorého sa sťažovateľ dopustil v roku 2020, keď sa aj stal verejným funkcionárom, bola sťažovateľovi rozhodnutím výboru z 20. januára 2021 uložená pokuta 2 956,58 eur, ktorej výška bola stanovená ako 1/12 jeho potencionálneho ročného príjmu z verejnej funkcie za rok 2020. Sťažovateľ pokutu zaplatil v júni 2021.

3. Potom za to, že sťažovateľ pri výkone verejnej funkcie od 15. mája 2020 do 30. júna 2020 bol aj konateľom obchodnej spoločnosti, bola podľa čl. 5 ods. 3 ústavného zákona sťažovateľovi rozhodnutím výboru z 10. marca 2021 uložená pokuta 17 739,48 eur, ktorej výška bola stanovená rovnako z potencionálneho ročného príjmu sťažovateľa z verejnej funkcie za rok 2020.

4. Toto druhé rozhodnutie výboru bolo nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 331/2021 z 9. novembra 2021 zrušené. Výbor viazaný právnym názorom ústavného súdu preto rozhodnutím z 26. januára 2022, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 17. apríla 2022, sťažovateľovi uložil pokutu 6 552 eur, keďže pri výpočte pokuty sa pritom, že k porušeniu povinnosti podľa ústavného zákona došlo v roku 2020, malo vychádzať z ročného príjmu sťažovateľa ako verejného funkcionára za predchádzajúci kalendárny rok 2019, no ak v tomto roku sťažovateľ nebol verejným funkcionárom, podľa čl. 9 ods. 17 ústavného zákona mu mala byť uložená pokuta na základe priemernej nominálnej mesačnej mzdy za uplynulý kalendárny rok.

5. Sťažovateľ na to výboru 7. júla 2022 podal podnet na preskúmanie jeho prvého rozhodnutia z 20. januára 2021 mimo odvolacieho konania podľa § 65 ods. 1 v spojení s § 66 Správneho poriadku tak, aby výbor vychádzal pri uložení prvej pokuty nie z jeho potencionálneho príjmu verejného funkcionára za rok 2020, ale z priemernej nominálnej mesačnej mzdy za uplynulý kalendárny rok.

6. Výbor tento podnet prerokoval a uznesením z 10. novembra 2022 konštatoval, že nezistil dôvody pre zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Sťažovateľ bol o tom vyrozumiený ústavnou sťažnosťou namietaným listom, ktorý mu bol doručený 22. decembra 2022. Výbor poukázal na čl. 10 ods. 2 ústavného zákona, podľa ktorého verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie jeho rozhodnutia na ústavný súd, z čoho vyplýva, že ústavný zákon upravuje prieskum jeho rozhodnutí osobitne, a preto s poukazom na čl. 11a ústavného zákona nie je možné použiť § 65 Správneho poriadku. Výbor napriek tomuto záveru k § 66 Správneho poriadku poukázal na to, že v nadväznosti na § 65 ods. 3 Správneho poriadku pri preskúmaní rozhodnutia vychádza správny orgán z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia. Preto nemôže zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie, ak sa dodatočne zmenili rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo. Podľa výboru dôvody na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 ods. 3 Správneho poriadku sú však dané len vtedy, ak tieto skutkové okolnosti alebo právny stav existovali do vydania rozhodnutia, ktoré má byť preskúmané, no sťažovateľom zdôrazňovaný nález ústavného súdu a na jeho základe vydané rozhodnutie výboru v čase pôvodného rozhodnutia neexistovali.

III.

7. Sťažovateľ zdôrazňuje, že podľa čl. 11a ústavného zákona sa na konanie výboru primerane použije Správny poriadok a z § 65 ods. 1 a § 66 Správneho poriadku vyplýva, že výbor môže preskúmať rozhodnutie z 20. januára 2021 mimo odvolacieho konania tak, že ho podľa § 68 ods. 1 Správneho poriadku zmení alebo zruší, keďže podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku dôvodom na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia je jeho rozpor s ústavným zákonom. Podľa sťažovateľa z rozhodnutia výboru z 26. januára 2022 vyplýva nesprávny výpočet pokuty v jeho rozhodnutí z 20. januára 2021. Táto zjavná nesprávnosť určenia výšky pokuty odôvodňuje potrebu preskúmania tohto rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Podľa sťažovateľa je neudržateľné, aby ten istý orgán za zachovania totožného skutkového stavu, totožnej právnej úpravy a totožného účastníka uložil pokutu dvoma rozdielnymi spôsobmi. Takýto stav považuje za narušenie jeho právnej istoty a predvídateľnosti správnych rozhodnutí, keďže výbor konal mimo medzí ústavného zákona. To podľa sťažovateľa vedie k porušeniu jeho ústavných práv.

8. Podľa sťažovateľa celá argumentácia výboru je založená len na tom, že dôvody preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania nie sú dané, pretože nález, o ktorého právny záver sa opiera, neexistoval v čase konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu výboru z 20. januára 2021. Táto argumentácia je podľa sťažovateľa v rozpore s ústavným zákonom a výbor nedostatočne alebo nesprávne zistil skutkový stav. To však považuje za irelevantné, pretože podstatnou skutočnosťou je nesprávny postup výboru pri výpočte pokuty. Podľa sťažovateľa sú skutkové a právne okolnosti stále rovnaké len s tým rozdielom, že nález deklaroval nesprávnosť právneho názoru pri výpočte pokuty v prvom rozhodnutí z 20. januára 2021. Podľa sťažovateľa postup výboru predstavuje aj porušenie jeho základného práva vlastníť majetok, a keďže mu nesprávne bola uložená pokuta o viac ako 2 000 eur, aj keď mu ide len o spravodlivosť, žiada finančné zadost'učinenie 2 000 eur.

IV.

9. Zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona (IV. ÚS 177/07, III. ÚS141/2010, II. ÚS 188/2014). Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním svojho druhu upraveným ústavným zákonom, v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona (III. ÚS 229/2017, II. ÚS 315/2018).

10. Ústavný zákon je osobitným normatívnym právnym rámcom, ktorého funkčnosť je v zásade možná aj bez použitia iných procesných predpisov. Argumentácia sťažovateľa sa opiera od 1. januára 2020 o účinný § 11a ústavného zákona, podľa ktorého sa na konanie výboru primerane použijú ustanovenia všeobecného predpisu o správnom konaní, ktorým je správny poriadok. Tento procesný predpis umožňuje preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov osobitne konštruovanými opravnými prostriedkami, ktorými sú (i) odvolanie, (ii) obnova konania a (iii) preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Otázkou je, či z primeraného použitia Správneho poriadku možno vyvodit', že rozhodnutia výboru národnej rady podľa ústavného zákona možno preskúmať na základe týchto opravných prostriedkov. Výbor v tejto súvislosti poukázal na čl. 10 ods. 2 ústavného zákona, podľa ktorého verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia na ústavný súd, a z toho vyvodil, že primerané použitie Správneho poriadku treba interpretovať tak, že ústavný zákon upravuje prieskum rozhodnutí výboru osobitne, a preto podľa čl. 11a ústavného zákona nie je možné použiť § 65 Správneho poriadku.

11. Táto úvaha výboru je v súlade so znením a účelom noriem obsiahnutých v ústavnom zákone, ktorý vytvára osobitý a uzavretý systém preskúmania rozhodnutí výboru na základe osobitného návrhu tak, ako to stanovuje čl. 10 ods. 2 ústavného zákona, z ktorého vyplýva nielen výlučná právomoc ústavného súdu rozhodnúť o takomto návrhu, ale predovšetkým jasné konštatovanie, že takéto rozhodnutie ústavného súdu je konečné a jedinou ústavným zákonom ustanovenou výnimkou je možnosť preskúmania rozhodnutia medzinárodným orgánom podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona.

12. Zo znenia čl. 10 ods. 2 ústavného zákona možno jasne vyvodit', že použitie Správneho poriadku v jeho ustanoveniach o možnosti preskúmaní rozhodnutí správnych orgánov mimo odvolacieho konania, ale aj na základe odvolania alebo obnovy konania by bolo neprimeranou a ústavným zákonom nepredpokladanou možnosťou použitia Správneho poriadku na právne vzťahy verejných funkcionárov podľa ústavného zákona ako predpisu s vyššou právnou silou a s osobitnou, ústavne zakotvenou možnosťou preskúmania rozhodnutí podľa tohto ústavného zákona. Preto je základné východisko postupu výboru, ktorý sa prejavil v liste namietanom ústavnou sťažnosťou, výsledkom vecne správneho výkladu ustanovení ústavného zákona a nemožno z neho vyvodit' porušenie ústavných práv sťažovateľa. To odôvodňuje záver o tom, že ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, čo zakladá dôvod jej odmietnutia podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2023

Robert Šorl
predseda senátu